

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100996

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-10-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасимчук Уляна Сергіївна

2. Uliana S. Herasymchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 08-09-2023

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): СВР 11_1982

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.15, 76.29.29, 76.29.37

Тема дисертації:

1. Клініко-патогенетичне значення галаніну та адіпонутріну у хворих на гіпертонічну хворобу в поєднанні з ожирінням
2. Clinical and pathogenetic significance of galanin and adiponutrin in patients with hypertension combined with obesity

Реферат:

1. Гіпертонічна хвороба (ГХ) на сьогодні є одним з найбільш часто зустрічаємих серцево-судинних захворювань (ССЗ), більш того, підвищений артеріальний тиск (АТ) є основним фактором розвитку серцево-судинних ускладнень і передчасної смерті в Європі й у світі. Згідно з офіційною статистикою, загальна поширеність ГХ в Європі серед дорослих осіб становить 30 п 45%. В Україні в порівнянні з Європою поширеність ГХ становить 34 968 хворих на 100 тис. населення. Пацієнти з ГХ, як правило, мають одну, а частіше кілька супутніх патологій. Однією з основних причин цієї тенденції є поширеність ожиріння, яка стає одним із провідних факторів ризику підвищення АТ. Поширеність ожиріння неухильно зростає і в Україні. Останнім часом основна увага науковців зосереджена на вивченні адипокінів за умов надмірної маси тіла та ожиріння оскільки, можливо, порушення адипокінового обміну є одним з ключових процесів у розвитку ГХ. У зв'язку з цим була визначена наступна мета нашого дослідження: удосконалити діагностику, лікування та

прогнозування перебігу ГХ за супутнього ожиріння на підставі вивчення патогенетичної ролі галаніну й адіпонутріну та встановити їх зв'язки з порушеннями ліпідного та вуглеводного обмінів шляхом комплексного оцінювання вищезазначених показників. Проведено комплексне обстеження 107 хворих на ГХ, які знаходились на стаціонарному лікуванні в Комунальному некомерційному підприємстві «Міська клінічна лікарня № 27» Харківської міської ради, яка є базовим лікувальним закладом кафедри внутрішньої медицини № 2, клінічної імунології та алергології імені академіка Л.Т. Малої Харківського національного медичного університету МОЗ України. Серед них 67 п з діагнозом гіпертонічна хвороба з супутнім ожирінням та 40 без ожиріння. Відповідно до мети та задач дослідження усі пацієнти були поділені на підгрупи залежно від коморбідності. Вік пацієнтів в обстеженій виборці складав від 32 до 79 років (середній вік $58,6 \pm 9,88$ років). Контрольну групу склали 20 практично здорових осіб. Середній вік практично здорових осіб склав $45,6 \pm 13,2$ років (від 22 до 62 років). Серед них чоловіків п 10 (50 %), жінок п 10 (50 %). Таким чином, наукова новизна полягає у встановленні взаємообтяжливого впливу ГХ та ожиріння на підставі комплексного клініко-лабораторного та інструментального дослідження. Зокрема, розширені наукові дані відносно патогенетичної ролі адипокінів (GAL та ADPN) у взаємозв'язку з порушеннями вуглеводного та ліпідного обмінів, структурно-функціональними змінами міокарда у хворих на ГХ в поєднанні з ожирінням. Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що визначення сироваткових рівнів GAL та ADPN у хворих на ГХ та ожиріння сприятиме оптимізації діагностики коморбідності і дозволяє лікарю-терапевту, кардіологу у практичній роботі підвищити якість прогнозу. Результати проведеного дослідження вказують на потребу контролю показників вуглеводного, ліпідного та адипокінового обмінів у вигляді GAL та ADPN і з врахуванням маси тіла пацієнтів, оскільки встановлено, що за умов ожиріння перебіг ГХ асоційовано з більш тривалим і важким перебігом, що може використовуватися закладами практичної охорони здоров'я з метою удосконалення діагностики. Із метою підвищення ефективності лікування, враховуючи позитивний вплив на гуморальні та метаболічні показники, у хворих на ГХ та ожиріння перевагу слід надавати призначенню комбінації валсартану та гідрохлортіазиду у якості антигіпертензивної терапії. Здобувачкою особисто обґрунтована актуальність поставленого питання для вивчення та обран науковий напрямок її дослідження, визначена мета, сформульовані завдання дослідження, здійснений патентно-інформаційний пошук, розроблений план та методологія дослідження. Авторкою проведений клінічний етап дослідження, який містив у собі добір хворих згідно критеріям включення та виключення, комплексне клінічне обстеження хворих із використанням загально-клінічних, інструментальних та лабораторних методів дослідження. Дисертанткою особисто створена електронна база даних, проведена статистична обробка, проаналізовані й узагальнені отримані результати. Здобувачкою оцінено динаміку вивчаємих показників на тлі проведеного лікування, власноруч написані всі розділи дисертаційної роботи. На основі даних, отриманих у ході дослідження, сформульовані висновки та розроблені практичні рекомендації, впроваджено результати дослідження в практичну роботу закладів охорони здоров'я та навчальний процес, підготовлена та оформлена дисертаційна робота до друку. Основні положення та висновки дисертаційної роботи впроваджено в практичну діяльність лікувально-профілактичних закладів України: кардіологічного відділення КНП «Івано-Франківський обласний клінічний кардіологічний центр» Івано-Франківської обласної ради, кардіологічного відділення КНП ЛОР «Львівська обласна клінічна лікарня».

2. Today, hypertension is one of the most common cardiovascular diseases (CVD), moreover, high blood pressure (BP) is becoming the main factor in the development of cardiovascular complications and premature death in Europe and the world. According to official statistics, the overall prevalence of hypertension in Europe among adults is 30 - 45%. In Ukraine, compared to Europe, the prevalence of hypertension is 34 968 patients per 100 000 population. Patients with hypertension, as a rule, have one, and more often several accompanying pathologies. One of the main reasons for this trend is the prevalence of obesity, which is becoming one of the leading risk factors for increased blood pressure. The prevalence of obesity is steadily increasing in Ukraine as well. Recently, the main attention of scientists has been focused on the study of adipokines in conditions of overweight and obesity, since it is possible that a violation of adipokine metabolism is one of the key processes in the development of hypertension. In this regard, the following aim of our research was determined: to improve the diagnosis,

treatment and forecasting of the course of hypertension with accompanying obesity based on the study of the pathogenetic role of galanin and adiponutrin and to establish their relationship with disorders of lipid and carbohydrate metabolism through a comprehensive assessment of the above indicators. A comprehensive examination of 107 patients with hypertension, who were receiving inpatient treatment at the Communal non-profit enterprise "City Clinical Hospital № 27" of the Kharkiv City Council, which is a basic medical institution, was conducted Department of Internal Medicine № 2, Clinical immunology and allergology named after academician L.T. Malaya Kharkiv National Medical University, Ministry of Health of Ukraine. Among them, 67 were diagnosed with hypertension with accompanying obesity and 40 without obesity. According to the purpose and objectives of the study, all patients were divided into subgroups depending on comorbidity. The age of patients in the examined sample ranged from 32 to 79 years (average age $58,6 \pm 9,88$ years). The control group consisted of 20 practically healthy people. The average age of practically healthy persons was $45,6 \pm 13,2$ years (from 22 to 62 years). Among them there are 10 (50%) men and 10 (50%) women. Thus, the scientific novelty consists in establishing the mutually aggravating influence of hypertension and obesity on the basis of complex clinical-laboratory and instrumental research. In particular, scientific data regarding the pathogenetic role of adipokines (GAL and ADPN) in relation to carbohydrate and lipid metabolism disorders, structural and functional changes of the myocardium in patients with hypertension in combination with obesity have been expanded. The practical significance of the obtained results is that the determination of serum levels of GAL and ADPN in patients with hypertension and obesity will contribute to the optimization of diagnosis of comorbidity and allows the treating physician, cardiologist to improve the quality of prognosis in practical work. The acquirer personally substantiated the relevance of the question for study and selected the scientific direction of its research, determined the aim, formulated research tasks, carried out a patent and information search, developed a research plan and methodology. The author conducted the clinical stage of the study, which included the selection of patients according to inclusion and exclusion criteria, a comprehensive clinical examination of patients using general clinical, instrumental and laboratory research methods. The dissertation student personally created an electronic database, carried out statistical processing, analyzed and summarized the obtained results. The recipient evaluated the dynamics of the studied indicators against the background of the treatment, all sections of the dissertation were written by his own hand. Based on the data obtained during the research, conclusions were formulated and practical recommendations were developed, the results of the research were implemented in the practical work of health care institutions and the educational process, a dissertation work was prepared and designed for publication. The main provisions and conclusions of the dissertation work were implemented in the practical activities of medical and preventive institutions of Ukraine: the cardiology department of the Communal Non-Profit Enterprise "Ivano-Frankivsk Regional Clinical Cardiology Center" of the Ivano-Frankivsk Regional Council, the cardiology department of the Communal Non-Profit Enterprise Lviv Regional Council "Lviv Regional Clinical Hospital".

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Kravchun P.G., Kadykova O.I., Herasymchuk U. S. Adiponutrin levels in hypertensive patients depending on the degree of obesity. INTER COLLEGAS. 2021;№ 1 (8): 10-17.
- 2. Кравчун П.Г., Кадикова О.І., Герасимчук У.С. Адіпонутрін як маркер метаболічних порушень у пацієнтів на гіпертонічну хворобу з надмірною масою тіла та ожирінням. Український журнал медицини, біології та спорту. 2021;№ 2 (30): 77-86.

- 3. Kravchun P.G., Kadykova O.I., Herasymchuk U. S. Adipokines in patients with hypertensive disease with obesity in the dynamics of combined antihypertensive therapy. *Regulatory Mechanisms in Biosystems*. 2021; № 12 (2): 362-368.
- 4. Герасимчук У.С. Вплив статі на рівні галаніна та адіпонутріна у пацієнтів з гіпертонічною хворобою та з ожирінням. *Вісник Вінницького національного медичного університету*; 2021. Т. 25 № 2: 281-286.
- 5. Kravchun P.G., Kadykova O.I., Herasymchuk U. S. Galanin levels in hypertensive patients with obesity. *Wiadomości Lekarskie*; 2022 № 1: 79-84.
- 6. Герасимчук У.С., Кравчун П.Г. Галанін та ліпідний обмін. *Медицина третього тисячоліття: Збірник тез міжвузівської конференції молодих вчених та студентів (м. Харків – 29-31 січня 2019р.)* Харків, 2019. С. 98-99.
- 7. Кравчун П.Г., Герасимчук У.С. Взаємозв'язок ожиріння та адіпонутріну. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю (Вісімнадцяті Данилевські читання), Харків, 28 лютого - 1 березня 2019 р. Інститут проблем ендокринної патології. - Харків, 2019.*
- 8. Кравчун П.Г., Герасимчук У.С. Адіпонутрін та енергетичний обмін. *Збірник тез науково-практичної конференції з міжнародною участю "Новітні тенденції в діагностиці та лікуванні внутрішніх хвороб" присвячена 100-річчю від дня народження академіка Л.Т. Малої, Харків, 15-16 жовтня 2019 р., / за ред. О. М. Біловола та ін., - Харків, 2019. - 245 с., стор. 112-113.*
- 9. Герасимчук У.С., Кадикова О.І. Галанін та енергетичний баланс. *Медицина третього тисячоліття: Збірник тез міжвузівської конференції молодих вчених та студентів (Харків – 20-22 січня 2020р.)*. - 717 с., С. 117-119.
- 10. Кравчун П.Г., Кадикова О.І., Дунаєва І. П., Герасимчук У.С. Взаємозв'язок адіпонутріна з показниками ліпідного спектру у пацієнтів із гіпертонічною хворобою та ожирінням. *Матеріали збірника тез Науково-практичної конференції з онлайн-трансляцією «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології» (Двадцяті Данилевські читання) (Харків – 4-5 березня 2021року) Харків, 2021. - 230 с., стор. 205-206.*
- 11. Кравчун П.Г., Кадикова О.І., Герасимчук У.С., Дунаєва І. П. Рівень адіпонутріна в залежності відмінностей за статтю у осіб з гіпертонічною хворобою та ожирінням. *Матеріали збірника тез Науково-практичної конференції з онлайн-трансляцією «Досягнення та перспективи експериментальної і клінічної ендокринології» (Двадцяті Данилевські читання) (Харків – 4-5 березня 2021року) Харків, 2021. - 230 с., стор. 204-205.*
- 12. Кравчун П.Г., Кадикова О.І., Герасимчук У.С. Рівень галаніна в залежності від відмінностей за статтю у осіб з гіпертонічною хворобою та ожирінням. *Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Щорічні терапевтичні читання. Неінфекційні захворювання: профілактика та зміцнення здоров'я в Україні», м. Харків, 22-23 квітня 2021 р.- 216 с., стор. 77.*
- 13. Кадикова О.І., Герасимчук У.С. Рівень галаніна в залежності від тривалості гіпертонічної хвороби. *Матеріали науково-практичної конференції молодих вчених за участю міжнародних спеціалістів «Наукові дослідження та інновації в медицині: актуальні питання, відкриття і досягнення», присвячену Дню Науки, Харків 21 травня 2021. -79 с. стор. 16.*

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U102025

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кадикова Ольга Ігорівна
2. Olha I. Kadykova

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0108-0597

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Катеренчук Іван Петрович
2. Ivan P. Katerenchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3765-4895

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченко, буд. 23, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудик Юрій Степанович
2. Yurii S. Rudyk

Кваліфікація: д.мед.н., с.н.с., 14.01.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3363-868X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 04528465

Місцезнаходження: пр. Любові Малої, 2-а, Харків, Харківський р-н., 61039, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кравчун Нонна Олександрівна

2. Nonna O. Kravchun

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7222-8424

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шелест Борис Олексійович

2. Borys O. Shelest

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5528-8302

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Князькова Ірина Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Князькова Ірина Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Степаненко Алла Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна